

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2024.23.38>

Соломаха А.Г.

кандидат юридичних наук, адвокат

СУЧАСНІ ВИМІРИ КАТЕГОРІЇ «ФУНКЦІЇ НАУКИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА»

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасні виклики обумовлюють необхідність трансформації законодавства, національного правового простору, не знижуючи ефективності забезпечення соціальних та публічних потреб. Нові часи висувують вимогу створення сучасної теорії адміністративного права. Важливою її частиною стає теорія галузевих функцій. Подальша еволюція адміністративного права вимагає ґрунтовного аналізу його функцій, враховуючи новітні теоретичні підходи. По-перше, важливо переосмислити предмет адміністративного права, беручи до уваги як зовнішні, так і внутрішні фактори, які впливають на його розвиток. По-друге, необхідно переглянути концептуальні підходи до місця та значення діяльності органів виконавчої влади в сучасній системі влади, адже зміни у суспільстві вимагають нових підходів до їх функціонування. Третім аспектом є зміна парадигми щодо напрямків діяльності виконавчої влади в суспільстві, що передбачає нове розуміння її функцій у контексті розподілу влади. Четвертим моментом, який обумовлює переосмислення функцій адміністративного права – це перегляд методів і засобів адміністративно-правового регулювання в умовах євроінтеграційних процесів, який відкриває нові можливості для вдосконалення правових норм та підвищення рівня ефективності практичної діяльності органів публічного адміністрування та інше. Таким чином, комплексний підхід до аналізу адміністративного права у світлі сучасних викликів здатен забезпечити його адаптацію до нових реалій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковане розв'язання проблеми та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття. Незважаючи на те, що теоретичне підґрунтя розуміння категорії «функцій науки адміністративного права» було закладено завдяки роботам ряду вітчизняних науковців, зокрема В.Б. Авер'янова, Ю.П. Битяка, І.П. Голосніченка, В.К. Колпакова, Т.О. Коломосьць, А.Т. Комзюка, С.О. Кузьніченка, О.В. Кузьменка, Д.М. Лук'янця, Р.С. Мельника, О.І. Миколенко, О.М. Миколенко, О.М. Миронця, Ю.В. Пирожкової, С.Г. Стеценка, А.М. Школика та інших, але останнім часом досліджень в контексті функцій науки адміністративного права, функцій адміністративного права спостерігається вкрай рідко. Це вказує на недостатній рівень дослідження цієї теми, що, в свою чергу, підкреслює важливість та актуальність представленої статті.

Постановка завдань. Основне завдання цього дослідження полягає у поглибленні існуючих наукових уявлень про функції адміністративного права із урахуванням сучасного бачення адміністративного права.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі, де адміністративне право стикається з численними викликами, особливу увагу варто приділити ролі науки в цій галузі. Наприклад, адміністративне право є основоположним елементом у здійсненні адміністративної реформи, яка націлена на створення дієвого механізму публічного управління. Його значущість проявляється в двох ключових аспектах: по-перше, трансформації

підходів до державного управління є вкрай важливою для посилення інституційної спроможності України на шляху до європейської інтеграції. По-друге, незавершеність адміністративної реформи не лише уповільнює управлінські процеси, а й створює серйозні перепони для реалізації масштабних соціально-економічних та політичних змін в Україні. І це пов'язано із тим, що адміністративне право виступає важливим фундаментом для формування та випробовування нових стратегій управління, які намагаються забезпечити прозорість, ефективність та відповідальність у діяльності державних органів. Аналізуючи функціональні аспекти адміністративного права, можна виявити, як наукові дослідження та методологічні парадигми здатні посилити ефективність виконання завдань, що ставляться перед цією галуззю. Важливо з'ясувати, чи вдається науці адміністративного права швидко адаптуватися до динамічних змін у соціальному, економічному та правовому просторах. Дослідження цих функцій не лише розширює наше розуміння адміністративного законодавства, але й відкриває нові можливості для його розвитку та інтеграції у практику управлінських інновацій.

Ю.В. Пирожкова в своїх дослідженнях формує та обґрунтовує позицію, що «саме зв'язок предмета та функцій адміністративного права концентрує змістовні аспекти галузі» [1, с. 20].

Безумовно, адаптація адміністративного права відбувається у відповідь на виклики сучасності, що вимагають нових підходів та механізмів взаємодії між особою і державою. В умовах міждисциплінарності та багатогранності проблематики категорії функцій, а також з огляду на інтеграційний характер функцій права, виявляється необхідність у всебічному дослідженні функцій права як єдиного цілого. Це підкреслює важливість синергії різних галузей знань для глибшого розуміння адміністративно-правових явищ та їхнього впливу на розвиток правової системи України, із урахуванням європейського

вектору розвитку національного правового простору.

О.В. Батанов, вивчаючи проблематику муніципального права в сучасних умовах, робити висновок, «що системний та структурний аналіз, хоча й є достатньо універсальними підходами, але вони не вичерпують усіх загальнонаукових методів пізнання права в цілому та муніципального права зокрема, яке потребує також функціональної характеристики, оскільки іманентною якістю будь-якої системи поряд з виникненням та розвитком є її функціонування» [2, с. 95].

О.В. Сінькевич, досліджуючи питання функцій права в контексті конституційного права, висловлює думку, що «В юридичне поняття функцій права вкладається подвійне, але внутрішньо пов'язаний зміст: роль, яку відіграє право чи визначений правовий інститут і конкретні напрями правового регулювання суспільних відносин. Таким чином, термін «функції» багатозначний, він вживається для опису динамічних структур, і в першу чергу, для характеристики їх дії, діяльності» [3, с. 138].

Концепцію багатозначності категорії «функції» підтримує і Н.М. Оніщенко, яка вважає, що «термін функція досить багатомірний, він придатний для характеристики будь-яких динамічних структур» [4, с. 49].

Р.А. Калюжний, В.К. Колпаков, аналізуючи дослідження Ю.В. Пирожкової щодо функцій адміністративного права у площині нормативних та праксеологічних нюансів [5], звертають увагу на позицію авторки, що «подальше принципове переосмислення функцій адміністративного права вимагає їх осмислення з точки зору нового розуміння галузевого предмета, адже його переорієнтація з управлінських пріоритетів (які, безумовно, зберігають свою значимість) на особистість, її інтегреси, трансформація базових моделей адміністративно-правових відносин зумовили трансформацію стратегічних векторів галузевих функцій від тотального регулювання

та охорони до соціального обслуговування і контролю» [6, с. 208].

Безперечно, функціональний аналіз адміністративного права відкриває можливості для вивчення цієї галузі в контексті її динамічного розвитку, виявляючи її структуру як систему норм, що постійно функціонує. Також це дозволяє виявити цілі, результати правового впливу й окреслити межі ефективності адміністративно-правового регулювання. Важливість функцій адміністративного права полягає і в тому, що сприяє формуванню професійного свідомості юристів і вони починають сприймати цю галузь не лише через призму розв'язання окремих юридичних ситуацій, а й на концептуальному і соціально-цільовій рівні.

Ю.В. Пирожкова, досліджуючи питання становлення й розвитку наукових поглядів в контексті теорії функцій адміністративного права, вважає за доцільне визначити, що «необхідність дослідження еволюції наукової думки щодо функціонального аспекту адміністративного права є об'єктивно обумовленою, адже дасть можливість ... у подальшому сформулювати її сучасні положення, що у свою чергу внесе деякі корективи в наукові уявлення про адміністративне право» [7, с. 178].

О.І. Миколенко, вивчаючи проблематику розуміння сутності категорія функція, обґрунтовує позицію, що ця категорія «являє собою єдність трьох самостійних понять – цілі, засоби досягнення цих цілей та результат, який був отриманий і який повинен відповідати поставленим цілям. Якщо результат не відповідає поставленим цілям, то функція вважається не реалізованою» [8].

Дану концепцію було підтримано та розвинуто за рахунок введення в розуміння сутності функції науки адміністративного права більшої деталізації засобів, які можуть бути використані науковцями.

Наприклад, О.М. Миколенко підкреслює, що «Функції адміністративного права як науки – це відповідність отриманих нау-

кових результатів цілям наукової діяльності та засобам, які були при цьому використані (використання архівних матеріалів чи статистичних даних, використання методів наукового пізнання та законів логіки, використання особистого практичного досвіду, тощо)» [9, с. 70–71]. Це визначення наголошує на важливості ефективності адміністративного права, підкреслюючи необхідність досягнення цілей, які ставляться перед цією галуззю. Воно відображає зв'язок між реальними правовими взаємозв'язками у суспільстві та нормами, які визначаються адміністративним правом. Це визначення акцентує увагу на тому моменті, що функції адміністративного права не лише виступають як напрямки впливу, але й слугують індикаторами досягнення правового стану, що відповідає актуальним соціальним вимогам та потребам у рамках адміністративно-правового регулювання. Таким чином, адміністративне право постає в ролі важливого інструменту для забезпечення балансу між адміністративно-правовими нормами та соціальною дійсністю. Також потрібно зазначити, що конкретизація засобів, які можуть бути використані науковцями, дозволило дослідниці виділити ще додаткові функції науки адміністративного права – «методологічну і системотворчу» [10, с. 321]. Варто відзначити нестандартний концептуальний підхід дослідниці, який базується на інтеграції трьох методологічних аспектів. Цей підхід суттєво трансформує традиційні уявлення про природу адміністративного права, його класифікацію та функціональну систему. Завдяки такій комбінації методів, дослідниця відкриває нові горизонти для розуміння правових явищ, пропонуючи інноваційні перспективи щодо їх змісту та взаємозв'язків. Дана концепція не лише доповнює існуючі теорії, а й викликає необхідність переосмислення певних нормативних конструкцій у контексті сучасних викликів. І так, О.М. Миколенко пропонує розглядати та досліджувати категорію «функції» через комплексне вивчення трьох питань: «1) дослідження предмету ... доз-

воляє простежити специфіку взаємовпливу предмету правового регулювання і функцій права, а також визначитись з видами функцій ... права; 2) використання системного підходу дозволяє визначитись з місцем адміністративно-деліктного права в системі права і системі адміністративного права, дослідити функціональні зв'язки, які виникають між цим правовим інститутом та іншими елементами системи права, а також запропонувати систему функцій адміністративно-деліктного права, яка характеризує його прояви як в середині системи права, так і за її межами; 3) зміст функцій ... права розкривається не через термін «напрями впливу», а через єдність трьох понять – «цілі правового регулювання», «правові засоби досягнення цих цілей» та «результат, який був отриманий і який повинен відповідати поставленим цілям» [10, с. 3].

Саме з огляду на це, необхідно визнавати та підтримувати ідею відносно того, що зміст функцій права можна розглядати не лише з точки зору терміна «напрями впливу», а скоріше через взаємодію трьох ключових складових. Перший з них – це «цілі правового регулювання», які окреслюють основні орієнтири та завдання, що стоять перед правовою системою. Наступним аспектом є «правові засоби досягнення цих цілей», якими є різноманітні норми, акти та процедури, що забезпечують реалізацію встановлених цілей. Нарешті, важливим елементом є «результат», який виникає внаслідок застосування цих правових засобів і повинен демонструвати відповідність спочатку визначеним цілям. Така триєдність дозволяє більш глибоко зрозуміти, як функціонує право і як його елементи взаємодіють для досягнення суспільного порядку та справедливості.

В той же час, Ю.В. Пирожкова, на підставі теоретичного узагальнення питань функцій адміністративного права з врахуванням сучасних наукових досліджень теорії функцій адміністративного права та вдосконаленням на цій підставі положень чинного адміністративного законодавства, пропонує своє визначення

функції адміністративного права «як формально визначеного, об'єктноорієнтованого, сучасно-перспективного напрямку впливу, що виражається в активному способі діяльності адміністративного права (утворенні, зміні та припиненні адміністративних відносин), спрямований на досягнення мети, вирішення завдань, реалізацію соціального призначення галузі на певному історичному етапі розвитку суспільства» [1, с. 21]. Це визначення акцентує увагу на активному і еволюційному аспекті адміністративного права, підкреслюючи його здатність швидко реагувати на зміни, що відбуваються в суспільстві під час різних історичних етапів. Воно також наголошує на тому, що функції адміністративного права не є незмінними, а підлягають трансформаціям у відповідь на нові виклики та завдання, які постають перед державою і соціумом, таким чином забезпечуючи належне регулювання суспільних відносин і реалізацію соціальної ролі цієї правової сфери.

О.М. Миронець вважає, «що характеризує соціальне призначення та основні напрями впливу адміністративного права на суспільні відносини, доцільно використовувати саме поняття «функції адміністративного права», оскільки саме ця дефініція відображає у повній мірі досліджуване поняття» [11, 133].

Слід звернути увагу на тому, що концепція функцій адміністративного права потребує нової інтерпретації з огляду на актуальні правові та демократичні принципи і сучасні аксіологічні стандарти ЄС. І це пов'язано із тим, що адміністративне право повинно бути не лише механізмом регуляції, але також і засобом захисту індивідуальних прав, гарантування законності та відкритості в діяльності органів публічної влади. Трансформація цього правового феномену дозволить вибудувати більш збалансовану систему, у якій права кожного громадянина будуть надійно охоронятися.

І в цьому контексті доречним буде навести зауваження Ж.В. Мандриченко, який вислов-

лює точку зору, що « Важливо інтегрувати такі цінності адміністративного права, як справедливість, правова визначеність і права особистості. Це дозволить адміністративному праву ефективно виконувати свої функції, сприяючи гармонізації відносин між державою та суспільством і підтримуючи баланс між державними інтересами та правами особистості» [12, с. 27].

Наукове опрацювання досліджуваної проблематики дозволяє виявити багатогранність підходів до визначення поняття «функції права». Як на загальнотеоретичному, так і на галузевому рівнях, це поняття набуває різних відтінків, що зумовлено різноманіттям соціальних, економічних та правових аспектів, у яких функціонує адміністративне право.

Аналіз наукових публікацій в окресленій темі вказує на те, що найбільш оптимально сутність і зміст цих функцій можна розкрити через певні ознаки, такі як нормативність, регулятивність, охоронна роль, а також функції контролю та стимулювання. Першочерговою ознакою функцій адміністративного права є їхня нормативність, оскільки вони базуються на законодавчих актах та підзаконних нормативних документах, що визначають правила поведінки суб'єктів адміністративного права. Регулятивна функція полягає у впорядкуванні суспільних відносин, що виникають у процесі виконання адміністративних функцій держави, забезпечуючи належну охорону прав і свобод громадян. Охоронна роль функцій адміністративного права виявляється у механізмах захисту інтересів держави та суспільства, зокрема через застосування адміністративних санкцій за порушення норм права. Крім того, функції контролю передбачають нагляд та контроль за дотриманням законодавства, що у свою чергу сприяє стабільності та правової визначеності адміністративних механізмів щодо реалізації прав, свобод та інтересів осіб. Функція стимулювання має на меті заохочення до позитивних дій з боку суб'єк-

тів адміністративного права, що забезпечує ефективну реалізацію державної політики.

Ю.В. Пирожкова досліджуючи проблематику теорії функцій та на підставі комплексного аналізу запропонувала виокремити наступні ознаки функцій адміністративного права функції адміністративного права, а саме: « найбільш рельєфно виражають сутність і зміст галузі, її призначення, роль і місце у національній системі права на певному етапі історичного розвитку суспільства; є атрибутом «буття», активним способом діяльності адміністративного права та виражаються в ... предметі галузі; ... має свій інтегративний зміст та об'єкти впливу; є вектором (цілеспрямованим напрямом) впливу адміністративного права на суспільні відносини, що спрямований на досягнення бажаного, запрограмованого результату; синхронна трансформація функцій адміністративного права зумовлюється діалектичним взаємозв'язком із предметом та системою галузі; сучасно-перспективна спрямованість; наявність мети, що зумовлена вирішенням певних завдань, засобів їх досягнення, та отримання результату, який був «запрограмований»; формальна визначеність; спроможність різнопорядкових галузевих функцій-елементів утворювати систему функцій галузі» [1, с. 21].

Важливим аспектом наукового опрацювання питання функцій адміністративного права є встановлення ефективної системи функцій адміністративного права, оскільки вони є відображенням його цілей і завдань в управлінні державними справами.

На даний час запропонована концепція трирівневої побудови системи функцій адміністративного права, « ієрархічними рівнями якої є: підсистема першого рівня – базові, юридичні функції галузі (регулятивна, охоронна та процедурна); підсистема другого рівня – загальносоціальні (економічна, політична, культурна, ідеологічна, виховна, інформаційна) та підсистема третього рівня – міжгалузеві (аналітико-прогностична, організаційно-координаційна та синергетична

галузеві функції) ... всі вищезазначені елементи об'єднуються відповідними зв'язками та утворюють єдине ціле – систему функцій адміністративного права, що інтегрується до загальної системи функцій права» [6, с. 205].

Р.А. Калюжний, В. К. Колпаков, вивчаючи питання щодо проблематики становлення сучасної концепції функцій адміністративного права, визначили, що « Відправною точкою для конструювання сучасної моделі системи галузевих функцій обрано нове наукове осмислення генезису та інституалізації адміністративного права та класифікаційний розподіл функцій галузі» [6, 205].

Ж.В. Мандриченко звертає увагу на такому факті, «що аксіологічні дослідження стають все більш поширеними у працях фахівців з філософії права та теорії держави і права. Однак, фахівці з адміністративного права поки що не часто звертаються до таких розробок. Водночас, динаміка суспільних перетворень в Україні є надзвичайно активною, що робить ці дослідження актуальними та необхідними. З точки зору розвитку адміністративного права, важливими є дослідження зв'язків між галузевими функціями та цінностями адміністративного права України. Це дозволить не тільки краще зрозуміти роль адміністративного права в сучасному суспільстві, але й сприятиме формуванню більш ефективної правової системи, яка відповідає сучасним потребам та викликам» [12, с. 25].

Правові конструкції, що зосереджуються на телеологічних та аксіологічних аспек-

тах, відкривають нові горизонти у вивченні функцій адміністративного права. Вони дозволяють глибше аналізувати регулювання відносин в рамках публічної влади, від її становлення до реалізації. Цей підхід виходить за межі традиційного розуміння адміністративного права, акцентуючи увагу на його сутності, структурі та соціальній ролі у регулюванні складних суспільних відносин. Питання соціального призначення адміністративного права заслуговує на особливу увагу. Без комплексного аналізу цього аспекту важко об'єктивно оцінити чинники, що визначають розвиток та функціонування адміністративного права, його роль у зростанні сучасних адміністративних відносин, а також у реалізації та захисті прав громадян. Ідентифікація цих складових дозволяє заглибитися у механізми, за допомогою яких адміністративне право забезпечує баланс між правами особи та організацією публічної влади, залишаючи відкритими численні питання для подальшого дослідження.

Висновки. Таким чином, комплексне дослідження функцій адміністративного права, з урахуванням їхньої різноваріативності та притаманних ознак, є важливим завданням для подальшого розвитку науки адміністративного права та вдосконалення правового регулювання в Україні. Це дозволяє не лише теоретично осмислити правові явища, а й практично реалізувати механізми захисту суспільних інтересів.

Анотація

У статті розглянуто окремі проблемні питання теорії функцій сучасної науки адміністративного права та здійснено аналіз основних концептуальних підходів до розуміння їх змісту. Обґрунтована позиція необхідності детального аналізу функцій адміністративного права з урахуванням новітніх теоретичних підходів переосмислення його предмету, враховуючи зовнішні та внутрішні фактори, а також перегляду роль виконавчої влади в сучасній системі влади. Зазначено, що зміна парадигми щодо діяльності виконавчої влади і методів адміністративно-правового регулювання відкриває можливості для вдосконалення правових норм в умовах євроінтеграції. Комплексний підхід до аналізу функцій адміністративного права дозволить адаптувати його до нових реалій. Звертається увага на необхідності формування дієвої системи функцій науки адміністративного права. Підтримується концепція трирівневої структури функцій адмі-

ністративного права, яка складається з трьох основних підсистем. Перший рівень охоплює фундаментальні юридичні функції, серед яких виокремлюються регулятивна, охоронна та процедурна функції. Другий рівень складається з загальносоціальних функцій, що включають економічну, політичну, культурну, ідеологічну, виховну та інформаційну складові. Третій рівень представляє міжгалузеві функції, такі як аналітико-прогностична, організаційно-координаційна та синергетична, методологічна. Ці елементи функціонально взаємопов'язані, формуючи цілісну систему функцій адміністративного права. Разом вони створюють гармонійну інтеграцію з національною правовою системою, забезпечуючи ефективне регулювання суспільних відносин. Проаналізовано характерні ознаки функцій адміністративного права. Доведено, що ці функції слід розглядати виключно у фокусі цілей, засобів досягнення цих цілей та результатів, які були отримані і які повинні відповідати поставленим цілям. Зроблено висновок, що комплексне дослідження функцій адміністративного права є важливим завданням для розвитку цієї науки та вдосконалення правового регулювання в Україні, що сприяє теоретичному осмисленню юридичних явищ і практичній реалізації механізмів захисту суспільних інтересів..

Ключові слова: функції права, функції науки, функції науки адміністративного права, предмет адміністративного права, функціональні аспекти адміністративного права, соціальні потреби, трансформація адміністративного права.

Solomakha A.H. Modern dimensions of the category “functions of the science of administrative law

Summary

The article examines certain problematic issues of the theory of functions of the modern science of administrative law and analyzes the main conceptual approaches to understanding their content. The justified position of the need for a detailed analysis of the functions of administrative law, taking into account the latest theoretical approaches to rethinking its subject, taking into account external and internal factors, as well as reviewing the role of executive power in the modern system of government. It is noted that the paradigm shift regarding the activities of the executive power and the methods of administrative and legal regulation opens up opportunities for improving legal norms in the conditions of European integration. A comprehensive approach to the analysis of the functions of administrative law will allow to adapt it to new realities. Attention is drawn to the necessity of forming an effective system of functions of the science of administrative law. The concept of a three-level structure of the functions of administrative law, which consists of three main subsystems, is supported. The first level covers fundamental legal functions, among which regulatory, protective and procedural functions are distinguished. The second level consists of general social functions, including economic, political, cultural, ideological, educational and informational components. The third level represents interdisciplinary functions, such as analytical-prognostic, organizational-coordinating and synergistic, methodological. These elements are functionally interconnected, forming a complete system of functions of administrative law. Together, they create a harmonious integration with the larger legal system, providing effective regulation of social relations. The characteristic features of the functions of administrative law are analyzed. It is proved that these functions should be considered exclusively in the focus of goals, means of achieving these goals and results that were obtained and that should correspond to the goals. It was concluded that a comprehensive study of the functions of administrative law is an important task for the development of this science and the improvement of legal regulation in Ukraine, which contributes to the theoretical understanding of legal phenomena and the practical implementation of mechanisms for the protection of public interests.

Key words: functions of law, functions of science, functions of the science of administrative law, subject of administrative law, functional aspects of administrative law, social needs, transformation of administrative law.

Список використаних джерел:

1. Пирожкова Ю. В. Теорія функцій адміністративного права: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Запоріжжя. Запорізький національний університет. 2017. 38 с.
2. Батанов О.В. Функції муніципального права як галузі права: дискусійні питання теорії *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*, Серія Право. 2023. Вип. 80. Ч. 1. С. 94–101. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/296757/289746>
3. Сінькевич О.В. Функція конституційного права як галузі права України : монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2020. 462 с. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/library/sinkevych_o._v._funkciyi_konstytuciynogo_prava_yak_galuzi_prava_ukrayiny_monografiya.pdf
4. Пирожкова Ю. В. Функції адміністративного права: генеза, теоретичний, нормативний та праксеологічний аспекти: монографія. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2016. 548 с.
5. Калюжний Р. А., Колпаков В. К. Функції адміністративного права : становлення сучасної концепції: рецензія. *Юридичний вісник*, 2017. № 2 (43). С. 204–208. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/286629643.pdf>
6. Пирожкова Ю.В. Теорія функцій адміністративного права: деякі питання становлення й розвитку наукових поглядів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2015. Серія Право. Вип. 35. Ч. II. Том 2. С. 177–181.
7. Миколенко О.І. Теорія адміністративного процедурного права : монографія. Харків : Бурун Книга, 2010. 336 с.
8. Миколенко О. М. Функції науки адміністративного права та навчальної дисципліни «адміністративне право». *Правова держава*, 2017. № 26. С. 68–71.
9. Миколенко О.М. Функції адміністративно-деліктного права (теоретико-правовий аспект) : дис. ... доктора юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2018. 484 с.
10. Миронець О.М. Теоретико-правові аспекти функцій адміністративного права та їх класифікації. *Інформація і право*. 2015. № 2(14)/2015. С. 129–135.
11. Мандриченко Ж. В. Цінності та функції адміністративного права: теоретичні підходи до визначення взаємозв'язку. *Правова позиція*, 2024. № 2 (43). С. 25–28. URL: <https://www.legalposition.umsf.in.ua/archive/2024/2/7.pdf>